

Motivasyonel Dil Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Motivasyonel Dil Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26256>

Öz

Motivasyonel Dil Ölçeği (MDÖ), orijinal bir ölçeğin Türk kültürüne ve diline uyarlanması amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, bireylerin veya liderlerin motivasyonu ve performans etkilemek amacıyla kullanılan dil stillerini ve iletişim biçimlerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışması, 2011 yılında Mert, Keskin ve Ba? tarafından gerçekleştirilmiş olup, bu çalışma ile Motivasyonel Dil (MD) Teorisi çerçevesinde ölçme aracının Türkçede geçerlik ve güvenilirlik analizleri sağlanmıştır. Ölçek, özellikle örgütsel davranış ve liderlik bağlamlarında motivasyonel iletişimin etkilerini incelemek için önemlidir.

Anahtar Kelimeler

Motivasyonel Dil, MD Teorisi, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenilirlik, Psikometrik Özellikler, Örgütsel İletişim.

Yazarlar

İbrahim Sani Mert, Neslihan Keskin, Tuba Ba?

Amaç

Motivasyonel Dil Ölçeği'nin temel amacı, Motivasyonel Dil Teorisi'nin temelini oluşturan iletişim yapılarındaki Türkçe konuları popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçebilecek bir araç sunmaktır. Bu uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin kültürel bağlamda tutarlılığını test ederek, özellikle yönetim, eğitim ve psikoloji alanlarında motivasyonel etkileşimlerin bilimsel olarak incelenmesine olanak tanımayı hedeflemiştir. Ölçek, bireylerin kendi motivasyonel dil kullanımlarını veya bağlamlarında bu dili nasıl algıladıklarını değerlendirmek için kullanılabilir.

Yapı

Motivasyonel Dil Ölçeği, bireylerin bağlamlarında motive etmek için kullandıkları dil stratejilerini yansıtan psikolojik yapıyı ölçmektedir. Motivasyonel Dil (MD) Teorisi, dilin motivasyonu artırma veya azaltma gücüne odaklanır ve genellikle iletişim stillerini tanımlayan alt boyutlardan oluşur. Bu alt boyutlar, bireyin liderlik veya etkileşim pozisyonunda iken kullandığı yönlendirici, destekleyici veya işbirlikçi dil unsurlarını kapsar. Ölçek, bu farklı dil bileşenlerinin yoğunluğunu ve etkinliğini nicel olarak belirlemeyi amaçlar.

Geçerlik

Ölçek uyarlama çalışmalarında geçerlik analizi, araç amaçlanan yapıyı kültürel olarak uygun bir şekilde ölçtüğünü doğrulamak için kritik öneme sahiptir. Mert ve arkadaşları (2011) tarafından

yürütülen çalışmada, Motivasyonel Dil Ölçeği'nin Türkçe formunun yapı geçerliliği incelenmiştir. Yapı geçerliliği için genellikle Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılır. Çalışma sonuçları özetle belirtilmemiş olsa da, uyarlama sürecinin başarılı olması için ölçeğin orijinal faktör yapısının Türk örnekleminde de korunduğu veya kültürel farklılıklara uygun olarak yeniden yapılandırıldığı varsayılmaktadır. Ayrıca, ölçeğin diğer ilgili yapılarla beklenen yönlerde ilişkilenip ilişkilenmediğini gösteren ölçüt başarıları geçerlik türleri de incelenmiş olabilir.

Güvenilirlik

Güvenilirlik, ölçeğin tutarlı sonuçlar verme yeteneğini ifade eder. Motivasyonel Dil Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun güvenilirliği, iç tutarlılık katsayıları (özellikle Cronbach's alpha) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiştir. Mert, Keskin ve Baş (2011) makalesinde bu analizlerin detayları sunulmuştur. Yüksek alfa değerleri, ölçeğin maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir ve ölçeğin Türk popülasyonunda güvenle kullanılabilmesinin kanıtıdır. Güvenilirlik katsayılarının kabul edilebilir düzeylerde (genellikle 0.70 ve üzeri) olduğu varsayılmaktadır.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin ayrılmaz bir parçası olan faktör analizi, Motivasyonel Dil Ölçeği'nin maddelerinin hangi temel boyutlar altında toplandığını belirlemek için kullanılmıştır. Orijinal ölçeğin yapısının Türk kültüründe aynen korunup korunmadığını test etmek amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, Motivasyonel Dil Teorisi'nin öngördüğü alt boyutların (örneğin, teşvik edici dil, yönlendirici dil) Türkçe formda da anlamlı ve birbirinden ayrılabilecek yapılar olarak ortaya çıkıp çıkmadığını göstermiştir. Faktör yapısının doğrulanması, ölçeğin teorik temellerine sadık kaldığını en önemli göstergesidir.

Ölçme Aracı

Test Türü: Uyarlama

Format: Orijinal ölçek, Motivasyonel Dil davranışları ölçmek üzere tasarlanmıştır, genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme formatına sahip bir öz bildirim envanteridir. Derecelendirme seçenekleri, katılımcıların ilgili ifadeye ne ölçüde katıldıklarını belirtmelerini sağlar.

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama); Orijinal dili (Muhtemelen İngilizce).

Popülasyon Grubu: Yetişkinler, özellikle örgütsel veya eğitim ortamlarındaki çalışanlar, yöneticiler ve öğrenciler.

Yaş Grubu: 18 yaş ve üzeri yetişkin popülasyon.

Popülasyon Detayları: Uyarılma çalışması (Mert vd., 2011), Türk üniversite öğrencileri veya çalışanlar üzerinde gerçekleştirilebilir. Detaylı örneklem bilgileri için orijinal makaleye başvurulmalıdır.

Test Metodolojisi: Kağıt-kalem veya dijital ortamda uygulanan, katılımcının kendi motivasyonel dil kullanımı veya algısı değerlendirildiği öz bildirim ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim Ölçeği, Liderlik Stilleri, Örgütsel Davranış, İletişim Stilleri, Ölçek Geliştirme, Doğrulayıcı Faktör Analizi, Motivasyon.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: İbrahim Sani Mert

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Bağılı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İletişim E-postası: sanimert@gmail.com

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Motivasyonel Dil Ölçeği'nin Türkçe uyarılma çalışması 2011 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için genellikle sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarın resmi izni gereklidir. Ölçeğin kullanıma ilişkin ücret bilgisi bu kaynakta belirtilmemiştir.

Kaynaklar

Mert, İ. S., Keskin, N. ve Baş, T. (2011). Motivasyonel Dil (MD) Teorisi ve ölçme aracı'nın Türkçede geçerlik ve güvenilirlik analizi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 12(2), 243-255.

Bu ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [motivasyonel-dil-olcegi-toad.pdf](https://tr-scales.arabpsychology.com/motivasyonel-dil-olcegi-toad.pdf)

Motivasyonel Dil Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tamamına

erişmek için yukarıda belirtilen 2011 tarihli akademik referansa başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM